

Estimats, que Jesús em guardi les filles i els fills!

La vigília del meu viatge al Principat d'Andorra, vaig deixar preparada aquesta carta perquè se us enviés el primer de desembre. He vingut a aquesta terra, convidat per l'arquebisbe, per participar en la celebració del 75è aniversari de l'arribada de sant Josepmaria a aquest país, després d'haver-se evadit -amb una clara protecció de Déu- de la trista persecució religiosa, durant la guerra civil espanyola. Va arribar a Sant Julià de Lòria, primera població en sòl andorrà, el matí del 2 de desembre de 1937; allà, amb aquells que li acompanyaven, va fer la Visita al Santíssim a l'església del poble (no va poder celebrar-hi missa, perquè les normes litúrgiques llavors vigents prescrivien el dejuni eucarístic des de la mitjanit anterior). Només l'endemà, el 3 de desembre, va celebrar el Sant Sacrifici revestit amb els ornaments sacerdotals, que no havia pogut utilitzar durant molts mesos. Aquesta primera missa a Andorra va tenir lloc a l'església d'Escaldes, població situada a les rodalies de la capital, on havien trobat allotjament.

Desitjo començar la carta amb aquests records, a fi que donem moltes gràcies a Déu que, per intercessió de la Verge Santíssima, va cuidar de sant Josepmaria amb una providència especial en aquells mesos difícils. Seguim nosaltres l'exemple de fidelitat del nostre fundador, lliurant-nos sempre amb total confiança a les mans de Déu, especialment quan les circumstàncies siguin més costoses. Bona lliçó ens han deixat també els primers, que van arribar als anys 30, quan l'Obra ja "caminava", per la fe gran que van tenir en Déu i en sant Josepmaria, quan no hi havia "res més" que la fe del nostre Pare: tant de bo siguem totes i tots instruments lleials.

El mes passat us vaig convidar a considerar el primer article del Credo, fonament de tot el nostre creure. «Crec en un sol Déu, Pare totpoderós, creador del cel i de la terra, de totes les coses visibles -com és aquest món on passem la nostra breu vida- i invisibles -com són els esperits purs que anomenem també àngels- i també creador, en cada home, de l'ànima espiritual i immortal»¹. Així començava Pau VI el Credo del Poble de Déu el 1968, en concloure l'any de la fe que havia convocat per commemorar el XIX centenari del martiri dels sants apòstols Pere i Pau.

Conscient de la riquesa inescotable que conté la revelació, i assistida constantment pel diví Paràclit, l'Església ha anat aprofundint amb la raó en el misteri de la Trinitat. Gràcies a l'esforç de generacions de sants -Pares i Doctors de l'Església-, ha aconseguit il·luminar d'alguna manera aquest gran misteri de la nostra fe, davant del qual -com deia el nostre Pare- "ens quedem bocabadats" cada dia, alhora que desitgem augmentar el nostre tracte amb cadascuna de les tres Persones divines.

«Déu és únic però no solitari»², afirma un antiquíssim símbol de la fe. En comentar, el Catecisme de l'Església Catòlica explica que això és així perquè «"Pare", "Fill", "Esperit Sant" no són simplement noms que designen modalitats de l'ésser diví, ja que són realment diferents entre si: "Qui és el Fill no és el Pare, i el Pare no és el Fill, ni l'Esperit Sant és el Pare o el Fill"»³. No imagineu quin goig va experimentar el nostre Fundador, a Marsella, en veure en un dibuix, sobre una pedra tallada, la referència a la Trinitat, que va voler col·locar a la Cripta de l'Església prelatícia.

¹ Pau VI, *professio fidei*, 30-VI-1968.

² *Fides Damasi* (DS 71). Símbol de la fe atribuït al Papa sant Damas.

³ *Catecisme de l'Església Catòlica*, n. 254. El text citat prové del Concili XI de Toledo, any 675 (DS 530).

Continuo ara amb el segon article del Credo. *I en un sol Senyor, Jesucrist, Fill Unigènit de Déu, nascut del Pare abans de tots els segles. Déu nat de Déu, Llum resplendor de la Llum, Déu veritable nascut del Déu veritable, engendrat, no pas creat, de la mateixa naturalesa del Pare: per ell tota cosa fou creada*⁴.

En Déu, la generació és absolutament espiritual. Per això, «per analogia amb el procés gnoseològic de la ment humana, pel qual l'home, coneixent-se a ell mateix, produeix una imatge d'ell mateix, una idea, un "concepte"(...), que del llatí *verbum* sovint és anomenada verb interior, nosaltres ens atrevim a pensar en la generació del Fill o "concepte" etern i Verb interior de Déu. Déu, coneixent-se a Ell mateix, engendra el Verb-Fill, que és Déu com el Pare. En aquesta generació, Déu és -ahora- Pare, com qui engendra, i Fill, com aquell que és engendrat, en la suprema identitat de la Divinitat, que exclou una pluralitat de "déus". El Verb és el Fill de la mateixa naturalesa del Pare i és amb Ell el Déu únic de la revelació de l'Antic i del Nou Testament»⁵. No m'aturo ara en la Persona de l'Esperit Sant, únic Déu amb el Pare i amb el Fill.

Certament no és possible eliminar la foscor que troba la nostra ment, en pensar en *Aquell que habita en una llum inaccessible*⁶. Ni la intel·ligència dels homes, ni la dels àngels, ni la de qualsevol altra criatura, és capaç de comprendre la inesgotable Essència divina: si el comprens, no és Déu, expressa un conegut aforisme. No obstant això, les nostres ànimes, creades per Déu i per a Déu, tenen ànsies de conèixer millor el Creador i Pare, per estimar-lo i gloriïcar-lo més, de veure a la Trinitat i gaudir de la seva presència eterna.

A aquest propòsit, Benet XVI ens anima els creients a no conformar-nos mai amb el coneixement de Déu que hàgim pogut assolir. **Les alegries més veritables** -deia en una audiència recent- **són capaces d'alliberar en nosaltres la sana inquietud que porta a ser més exigents -voler un bé més alt, més profund- i percebre cada vegada amb més claredat que res finit pot omplir el nostre cor. Aprendre així a tendir, desarmats, vers aquest bé que no podem construir o procurar-nos amb les nostres forces, a no deixar-nos desanimar per la fatiga o els obstacles que vénen del nostre pecat**⁷.

Sant Ireneu de Lió, un dels primers Pares que es va esforçar per penetrar en el misteri de l'acció creadora de la Trinitat, explicava que «només hi ha un Déu (...): és el Pare, és Déu, és el Creador, és l'autor, és l'Ordinador. Ha fet totes les coses per ell mateix, és a dir, pel seu Verb i per la seva Saviesa, "pel Fill i l'Esperit"»⁸. I, acudint a una manera gràfica, metafòrica, d'expressar-se -ja que no hi ha cap desigualtat entre les persones divines-, afegia que el Fill i el Defensor són com les "mans" del Pare en la creació. Així ho recull el Catecisme de l'Església Catòlica, que conclou: «La creació és obra comuna de la Santíssima Trinitat»⁹. En aquesta absoluta unitat d'acció, l'obra creadora s'atribueix a cada persona divina segons allò que li es propi a cadascuna. I així es diu que correspon al Pare com a Principi últim de l'ésser, el Fill com a Model suprem, i l'Esperit Sant com a Amor que impulsa a comunicar béns a les criatures.

Meditem, filles i fills meus, amb actitud d'adoració profunda, aquestes grans veritats. I us insisteixo que preguem a Déu, com aconsellava sant Josep maria, que tinguem necessitat de tractar cadascuna de les Persones divines, distingint-les.

⁴ Missal Romà, Símbol nicenoconstantinopolità.

⁵ Beat Joan Pau II, Discurs en la catequesi general, 6-XI-1985, n. 3.

⁶ 1 Tm 6, 16.

⁷ Benet XVI, Discurs en l'audiència general, 7-XI-2012.

⁸ Sant Ireneu de Lió, Contra les heretgies 2, 30, 9 (PG 7, 822).

⁹ Catecisme de l'Església Catòlica, n. 292; cf. sant Ireneu de Lió, Contra les heretgies 4, 20, 1 (PG 7, 1032).

*Al principi existia el qui és la Paraula. La Paraula estava amb Déu i la Paraula era Déu.(...) Per ell tot ha vingut a l'existència, i res no hi ha vingut sense ell*¹⁰. En Déu Fill, amb el Pare i l'Esperit Sant, en l'omnipotència, saviesa i amor de l'únic Déu, hi ha l'origen i la finalitat última de totes les criatures, espirituals i materials, i especialment dels homes i les dones.

És tan gran la bondat de Déu, que va voler crear els nostres primers pares a imatge i semblança seva¹¹, i va marcar en ells i en els seus descendents una profunda empremta, una participació de la Saviesa increada que és el Verb, en infondre en les seves ànimes la intel·ligència i la voluntat lliure. Tanmateix, són molts els qui ho desconeixen, o ho ignoren, o ho posen com entre parèntesi, pretenent col·locar l'home en el centre de tot. Com feia mal al nostre Pare aquesta paupèrrima visió d'alguna gent! Així ho comentava, per exemple, durant una reunió familiar en començar l'any 1973, fent en veu alta la seva oració personal. ***Alguns pretenen una Església antropocèntrica, en comptes de teocèntrica. És una pretensió absurda. Totes les coses han estat fetes per Déu i per a Déu: Òmnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil, quod factum est (Jn 1, 3). És un error, terrible, convertir l'home en el pinacle de tot. No val la pena treballar per a l'home, sense més. Hem de treballar per a l'home, però per amor de Déu. Si no, no es fa res de profit, no es pot perseverar***¹².

El Senyor espera dels cristians que tornem a alçar-lo -amb la pregària, amb el sacrifici, amb el treball professional santificat- sobre el cim de totes les activitats humanes, que procurem que regni en el més profund dels cors, que vivifiquem amb la seva doctrina la societat civil i les seves institucions. ***De nosaltres depèn en part*** -us repeteixo amb sant Josepmaria- ***que moltes ànimes no romanguin ja a les fosques, sinó que caminin per camins que porten fins a la vida eterna***¹³. Amb quina pietat preguem l'oració de les Preces *Ad Trinitatem Beatissimam*? Com li donem gràcies per la seva perfecció infinita? Com estimem profundament aquest misteri central de la fe i, per tant, de la nostra vida?

Demà comença l'Advent, temps litúrgic que ens prepara per a la Nativitat del Senyor. La primera setmana ens anticipa els esdeveniments que tindran lloc al final dels temps, quan Jesucrist vindrà ple de glòria per jutjar els homes i prendre possessió del seu regne. *Vetlleu, doncs, i pregueu en tot moment perquè (...) us pugueu presentar sense temor davant el Fill de l'home*¹⁴. I afegeix: *el cel i la terra passaran, però les meves paraules no passaran*¹⁵. **Sabem que en la Bíblia la Paraula de Déu és a l'origen de la creació: totes les criatures, des dels elements còsmics -sol, lluna, firmament- obeeixen a la Paraula de Déu, hi ha quant han estat "cruidats" per ella. Aquest poder creador de la Paraula de Déu s'ha concentrat en Jesucrist, el Verb fet carn, i passa també a través de les seves paraules humanes, que són el veritable "firmament" que orienta el pensament i el camí de l'home a la terra**¹⁶. Meditem, doncs, sovint, les paraules de Crist que es recullen en l'Evangeli i, en general, en tot el Nou Testament. Procurem treure llums noves d'aquesta consideració, per aplicar-les a la nostra existència quotidiana. Us suggereixo que, conforme l'exemple del nostre Pare, cada temps de meditació sigui un diàleg viscut amb esforç: el Senyor ens veu, ens sent, és amb nosaltres, filles i fills seus.

No oblidem que, a partir del dia 17, l'Església entona les anomenades antífones majors, amb les quals es prepara de manera immediata per a la Nativitat del Senyor. La

¹⁰ Jo 1, 1-3.

¹¹ Cf. Gn 1, 26.

¹² Sant Josepmaria, Notes d'una reunió familiar, 1-I-1973.

¹³ Sant Josepmaria, Carta 11-III-1940, n. 3.

¹⁴ Missal Romà, Diumenge I d'Advent, Evangeli (C) (Lc 21, 36).

¹⁵ Mc 13, 31.

¹⁶ Benet XVI, Paraules a l'Àngelus, 18-XI-2012.

primera és aquesta: *Oh Saviesa, que vares brollar dels llavis de l'Altíssim, abastant de l'un a l'altre confí i ordenant tot amb fermesa i suavitat: veniu i mostreu-nos el camí de la salvació*¹⁷. És una urgent invocació al Verb encarnat, de qui el naixement de la Mare de Déu som a punt de commemorar. Perquè **la Saviesa que neix a Betlem és la Saviesa de Déu (...), és a dir, un disseny diví que per molt de temps va romandre amagat i que Déu mateix va revelar en la història de la salvació. En la plenitud dels temps, aquesta saviesa va prendre un rostre humà, el rostre de Jesús**¹⁸.

Preparem-nos amb fe per a aquesta gran festa, que és la festa de l'alegria per antonomàsia. Visquem-la amb tota la humanitat. Visquem-la amb tots els fidels de l'Obra. Acudim a aquesta cita amb la decisió ferma de contemplar la grandesa infinita i la humilitat de Jesucrist, que va prendre la nostra naturalesa -una altra manifestació de com ens estima-, i no ens cansem de mirar Maria i Josep, mestres fantàstics de pregària, d'amor a Déu.

La Paraula que es fa carn és el Verb etern de Déu, que ens ha guanyat la condició d'ésser en Ell fills de Déu: *mireu quin amor tan gran ens ha mostrat el Pare: que siguem anomenats fills de Déu, que de fet ho som!*¹⁹. I comenta sant Josepmaria: ***Fills de Déu, germans del Verb fet carn, d'Aquell de qui fou dit: en ell hi havia la vida, i la vida era la llum dels homes. (Jn 1, 4). Fills de la llum, germans de la llum: això som. Portadors de l'única flama capaç d'encendre els cors fets de carn***²⁰. Desitjo que no faldem a aquesta cita de la celebració de l'arribada de Déu a la terra: considerem en aquests dies com és el nostre esforç per millorar l'estar amb Jesús, el viure amb Jesús, l'ésser de Jesús.

A mitjans del mes que acaba de transcórrer, vaig realitzar un viatge a Milà, on m'esperaven fa temps. Vaig estar només un cap de setmana, però molt intens, perquè vaig tenir ocasió de reunir-me amb les meves filles i els meus fills del nord d'Itàlia i amb moltes altres persones que freqüenten els mitjans de formació de la Prelatura. He procurat impulsar-los perquè aprofundeixin en aquest Any de la fe, demanant a Déu gràcia abundant perquè en les ments i en les vides de tots arrelin amb més força les tres virtuts teològals, i així siguem millors fills seus.

Any de la fe, Nadal: quina oportunitat tan grandiosa perquè cuidem més l'apostolat, perquè ens sentim més estretament units a la humanitat sencera!

No m'oblido de demanar-vos que m'ajudeu a aconseguir les intencions que porto a l'ànima, amb la persuasió que hem de ser, a l'Església i amb l'Església, *acies ordinata*²¹, exèrcit de pau i joia per servir les ànimes. Recorreguem la Novena de la Immaculada ben agafats de les mans de la Mare de Déu, i donem-li gràcies per la seva resposta santa.

Amb tot afecte, us beneeix

vostre Pare

+ Xavier

Andorra, 1 de desembre de 2012.

© Prælatúra Sanctæ Crucis et Operis Dei

¹⁷ Litúrgia de les Hores, Vespres del 17 de desembre, *Antifona ad Magnificat*.

¹⁸ Benet XVI, Homilia en les Vespres del 17-XII-2009.

¹⁹ 1 Jo 3, 1.

²⁰ Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, n. 66.

²¹ Ct. 6, 4.